

94R/C94 S

UNIVERSITATEA DIN BUCURESTI

CULEGERE DE DOCUMENTE SI MATERIALE
PRIVIND ISTORIA ROMANIEI
(6 SEPTEMBRIE 1940 - 23 AUGUST 1944)

Ioan SCURTU (coordonator)
Eufrosina POPESCU
Vasile HURMUZ
Gheorghe Z. IONESCU
Doina SMÂRCEA

1985
UNIVERSITATEA "BIBLIOTHECA"
- SIBIU -
INVENTARIAT 1998

13 JUN 1985

6 JUN 1985

Bibl. Instit. de Inv. superlor
INV. Nr. 62.093 1985

C U P R I N S

	<u>pag.</u>
CUVINT INAINTE	13
1. <u>Decret-regal</u> privind investirea generalului Ion Antonescu, preşedintele Consiliului de Miniştri, cu depline puteri pentru conducerea statului român (6 septembrie 1940)	15
2. <u>Documente</u> privind poziţia P.N.L. şi P.N.T. faţă de instaurarea dictaturii antonesciene (septembrie 1940) . . .	16
3. <u>Decret-lege</u> din 7 septembrie 1940 privind desfiin- ţarea organizaţiei de tineret "Straja Ţării".	17
4. <u>Decret-lege</u> privitor la desfiinţarea Consiliului de Coroană, din 10 septembrie 1940.	18
5. <u>Decret-lege</u> privind desfiinţarea Partidului Naţiunii şi a gărsilor Partidului Naţiunii, din 10 septembrie 1940.	18
6. <u>Decret-lege</u> relativ la scoaterea din cadrele active ale armatei a unor ofiţeri superiori (10 septembrie 1940)	19
7. <u>Decret-lege</u> privind desfiinţarea Consiliului Superior Economic (13 septembrie 1940).	20
8. <u>Comunicat şi Decret-regal</u> prin care statul român este proclamat stat naţional-legionar (14 septem- brie 1940).	21
9. <u>Lista</u> guvernului constituit la 14 septembrie 1940	22
10. <u>Articolul: Lupul în straie de cioban - demascarea demagogiei gardiste</u> , publicat în ziarul "Scinteia", organ central al P.C.R., la 17 septembrie 1940.	24

11. <u>Decret-lege</u> pentru desființarea rezidențelor regale și reorganizarea prefecturilor de județ, din 22 septembrie 1940	25
12. <u>Decret-lege</u> pentru desființarea Frontului Național-Studentesc la 28 septembrie 1940.	26
13. <u>Comunicarea</u> Comitetului regional al P.C.R. din Transilvania de nord privind continuarea luptei în cadrul Partidului Comunist din Ungaria (septembrie 1940).	27
14. <u>Articol</u> privind constituirea asociației "Pro-Transilvania" la 8 octombrie 1940	28
15. <u>Articolul</u> : <u>A cui e biruința</u> , apărut în ziarul "Scinteia" din 8 octombrie 1940, în care este demascată politica Gărzii de Fier.	30
16. <u>Articol</u> privind noul Statut al Dunării din 12 octombrie 1940.	32
17. <u>Comunicat</u> oficial privind sosirea misiunii militare germane în România (octombrie 1940)	33
18. <u>Scrisori</u> între Ion Antonescu și Horia Sima, privind divergențele dintre conducătorul statului și mișcarea legionară (octombrie 1940).	34
19. <u>Notă</u> întocmită de Corpul detectivilor privind manifestația desfășurată în Piața Obor în ziua de 3 noiembrie 1940.	43
20. <u>Articole</u> privitoare la seismul din 10 noiembrie 1940	44
21. <u>Decret-lege</u> pentru reprimarea întrunirilor sau a manifestațiilor care urmăresc o acțiune cu caracter de uneltire împotriva ordinii sociale existente în stat, din 13 noiembrie 1940	47
22. <u>Decret-lege</u> pentru românizarea personalului din întreprinderi publicat la 16 noiembrie 1940.	48
23. Jurnalul Consiliului de Miniștri privind dizolvarea asociației "Pro-Transilvania" (16 noiembrie 1940).	50

24. <u>Decret-lege</u> pentru constituirea Grupului Etnic German din România (21 noiembrie 1940)	51
25. <u>Protocol</u> privind aderarea României la Pactul Tripartit (23 noiembrie 1940)	52
26. <u>Documente</u> privind asasinatele legionare din 26-27 noiembrie 1940	53
27. <u>Decret-lege</u> pentru reprimarea unor infracțiuni în contra ordinii publice și intereselor statului, din 28 noiembrie 1940	65
28. <u>Legământul</u> de credință a legionarilor făcut generalului Antonescu (28 noiembrie 1940).	66
29. <u>Decret-lege</u> privind statutul militar al evreilor, din 4 decembrie 1940	67
30. <u>Protocol</u> privind colaborarea româno-germană în cadrul planului decenal (4 decembrie 1940).	69
31. <u>Scrisoarea</u> lui H.Himmler către H.Sima, prin care aprobă și recomandă acțiunile teroriste (5 decembrie 1940) (extrase).	71
32. <u>Decret-lege</u> pentru desființarea breslelor de lucrători, funcționari și meseriași, din 18 decembrie 1940	72
33. <u>Regulamentul</u> decretului-lege privitor la organizarea și încurajarea agriculturii (partea a XI-a învoielile agricole și organizarea muncilor agricole), din 4 ianuarie 1941	74
34. <u>Document</u> privind rebeliunea legionară din ianuarie 1941 în județul Constanța	75
35. <u>Nota</u> Ministerului de Interne privind asasinatele legionare din ianuarie 1941.	78
36. <u>Lista</u> guvernului constituit la 27 ianuarie 1941.	79
37. <u>Declarația</u> făcută de Ion Antonescu la 27 ianuarie 1941, cu ocazia formării noului guvern	81

38. <u>Decret-regal</u> privind interzicerea oricărei activități politice (14 februarie 1941)	82
39. <u>Broșura</u> : <u>De la regimul legionar la dictatura militară</u> , editată de C.C. al P.C.R. în februarie 1941.	83
40. <u>Decret-lege</u> privitor la militarizarea instituțiilor și întreprinderilor de stat și particulare, din 18 februarie 1941 (extrase)	91
41. <u>Decret-lege</u> pentru mobilizarea agricolă, din 13 martie 1941.	94
42. <u>Raport</u> al inspectorilor din cadrul Ministerului Muncii, privind starea de spirit a muncitorilor, salarizarea și conflictele de muncă (martie 1941)	97
43. <u>Informarea</u> poliției orașului Dova privind legăturile dr. Petru Groza cu Frontul Plugarilor și cu comuniștii din localitate (27 martie 1941)	100
44. <u>Documente</u> privind greva muncitorilor minieri din Valea Jiului (aprilie-mai 1941)	101
45. <u>Raportul</u> ministrului de stat M. Antonescu din 2 mai 1941 și <u>decretul-lege</u> din 3 mai 1941 pentru instituirea Centrului Național de Românzare.	110
46. <u>Raport</u> privind situația conflictelor colective de muncă în județul Hunedoara, pe perioada 5-9 mai 1941.	113
47. <u>Informarea</u> Ministerului Muncii privind metodele de acțiune ale Uniunii Tineretului Comunist în Valea Jiului (21 mai 1941).	115
48. <u>Decret-lege</u> privitor la constituirea Societății româno-germane pentru industria și comerțul fierului - Societatea Anonimă Română, din 2 iunie 1941.	116
49. <u>Documente</u> privind intrarea României în războiul antisovietic la 22 iunie 1941	117

50. Scrisoarea de răspuns a lui Ion Antonescu la mai multe memorii primite de la I. Maniu (22 iunie 1941). 119
51. Circulara C.C. al P.C.R. din 8 iulie 1941. 121
52. Ordonanță a primăriei orașului Abrud din iulie 1941, cu privire la fixarea prețurilor la alimente, produse de uz casnic, prestări de servicii etc. 124
53. Raport al primăriei municipiului Iași către Ministerul de Interne, din august 1941, din care rezultă lipsa unor alimente de strictă necesitate și a unor produse de uz casnic 126
54. Platforma-program din 6 septembrie 1941 a C.C. al P.C.R., intitulată Lupta poporului român pentru libertate și independență națională. 128
55. Decret-lege asupra regimului muncii în timp de război, din 2 octombrie 1941 135
56. Documente privind declararea stării de război între România și Anglia, precum și între România și SUA (noiembrie-decembrie 1941) 138
57. Dare de seamă a Direcției generale a poliției, din noiembrie 1941, cu privire la cauzele nemulțumirilor ce frământă clasa muncitoare din București 139
58. Decret-lege pentru reglementarea arendășiei, din 31 decembrie 1941. 144
59. Rezoluția C.C. al P.C.R. din ianuarie 1942, intitulată Pieirea sau salvarea poporului român. 146
60. Raport asupra unui incident petrecut la Cluj între populație și un grup de militari germani (aprilie 1942). 155
61. Notă a Direcției generale a poliției privind greva muncitorilor de la Industria Textilă din Arad (26 mai 1942) 156

62. Raport asupra inspecțiilor efectuate în comunele județului Brăila de către prefectul județului, privind nevoile locuitorilor și starea lor de spirit (iulie-august 1942). 157
63. Articolul: Hitler face epurație în armata română, privitor la starea de spirit antifascistă a ofițerilor români (20 august 1942) 163
64. Decret-lege pentru combaterea transmiterii de informațiuni și a sabotajului în întreprinderile și depozitele publice și particulare, din 17 septembrie 1942 164
65. Raportul guvernului și decretul-lege pentru investirea mareșalului I. Antonescu cu puteri excepționale (23 septembrie 1942) 166
66. Buletin de informații întocmit de Cabinetul militar al conducătorului statului, din 26 septembrie 1942, privind incendierea unui tren cu muniții și materiale de război. 171
67. Manifest împotriva regimului antonescian, redactat și difuzat de Nicușor Graur, lider al P.N.T. (noiembrie 1942). 172
68. Înalt ordin de zi nr.1 din 1 ianuarie 1943, prin care regele exprimă ideea că România n-a dorit participarea la războiul antisovietic 177
69. Articolul: Trăiască "România liberă", apărut în primul număr al ziarului "România liberă" (28 ianuarie 1943). 178
70. Notă a prefectului județului Teleorman, către Ministerul de Interne, din martie 1943, în care confirmă lipsa grifului și porumbului din județ. 180
71. Articolul: Ce vrea Uniunea Patrioților, publicat la 15 aprilie 1943. 182

72. Document privind dizolvarea Internaționalei
Comuniste și propunerea P.C.R. pentru încheie-
rea Frontului Patriotic Antihitlerist (iunie 1943) 184
73. Comunicat oficial privind bombardamentele ameri-
cane asupra teritoriului României, din 1 august
1943. 190
74. Decret-lege pentru pedepsirea pe timpul stării
de război a unor infracțiuni, prin care se
extinde pedeapsa cu moartea (3 august 1943) 191
75. Declarația Uniunii Patrioților cu privire la
propunerea P.C.R. de a se constitui Comitetul
Național de luptă pentru eliberarea țării
(august 1943) 193
76. Pamfletul Baroane, publicat de Tudor Arghezi în
"Informația zilei" din 30 septembrie 1943 195
77. Tabele statistice privind viața economică a
României în anii 1940-1943. 197
78. Tabel privind prețurile unor produse de
primă necesitate în octombrie 1943. 200
79. Scrisoarea adresată lui I. Maniu de un membru
al P.N.T., publicată de ziarul "România liberă"
din 12 octombrie 1943 201
80. Articol privind constituirea Diviziei "Tudor
Vladimirescu" în octombrie 1943 203
81. Apelul: Tineri români! Porniți la luptă!, publi-
cat în "Tânărul patriot" din 1 noiembrie 1943 204
82. Notă informativă a Comandamentului aviației
germane din România privind sabotajele între-
prinse asupra legăturilor telefonice germane
(24 noiembrie 1943) 206
83. Manifestul: Libertate - pîine - pace!, editat
de grupul de patrioți "Grivița" în martie 1944. 207

84. <u>Apelul: Ceferisti!</u> , publicat în "România liberă" din 22 martie 1944	208
85. <u>Apelul P.C.R. către armată, pentru a întoarce</u> <u>armele împotriva trupelor germane și a se ală-</u> <u>tura forțelor patriotice (martie 1944)</u>	209
86. <u>Manifestul: Tineri Patrioti!</u> , editat de "Uniunea tineretului patriotic din Banat" în aprilie 1944	211
87. <u>Articol</u> privind declarația lui V.M.Molotov, ministrul de externe al U.R.S.S., din 2 aprilie 1944, prin care se propune încheierea armisti- țiului între U.R.S.S. și România	212
88. <u>Documente</u> privind schimbarea conducerii P.C.R. (aprilie 1944)	214
89. <u>Scrisoarea</u> C.C. al P.C.R. către Biroul Comite- tului Executiv al P.N.T. (24 aprilie 1944)	217
90. <u>Memoriul</u> celor 69 de cadre didactice universi- tate înaintat lui Ion Antonescu în aprilie 1944.	219
91. <u>Amintirile</u> lui C.Pîrvulescu și ale lui St.Voitec în legătură cu formarea Frontului Unic Muncito- resc în aprilie 1944	221
92. <u>Manifestul</u> Frontului Unic Muncitoresc (1 mai 1944)	227
93. <u>Raport</u> privind activitatea Partidului Social- Democrat în anii dictaturii antonesciene (1941-1944).	230
94. <u>Amintirile</u> lui Gh.Vasilichi privind participarea românilor în rezistența franceză în anii celui de al doilea război mondial.	231
95. <u>Declarații și mărturii</u> asupra acțiunilor diplo- matice vizînd ieșirea României din război și în- cheierea armistițiului cu Națiunile Unite (1943-1944).	233

96. <u>Expunerea</u> lui Gh. Tătărescu privind acțiunile întreprinse de el în 1943-1944 pentru scoaterea României din război și încheierea armistițiului cu Națiunile Unite	243
97. <u>Articole</u> apărute în presa ilegală a organizației oamenilor muncii maghiari din România (MADOSZ) în anii 1942-1944.	250
98. <u>Raport</u> al Inspectoratului muncii din Timișoara, din mai 1944, cu privire la cauzele nemulțumirilor muncitorilor din Velea Jiului.	251
99. <u>Sinteza informativă</u> a Ministerului de Interne, asupra rapoartelor prefectilor pe luna iunie 1944 privind starea de spirit a populației	253
100. <u>Amintirile</u> lui Dumitru Dămăceanu în legătură cu consfătuirea conspirativă din 13/14 iunie 1944.	256
101. <u>Declarația</u> de constituire a Blocului Național-Democratic (20 iunie 1944)	265
102. <u>Nota</u> Inspectoratului general al jandarmeriei privind intensificarea actelor de sabotaj (26 iulie 1944).	267
103. <u>Articolul: Blocul partidelor și datoria României în ceasul de față</u> , publicat în "România liberă" din 10 august 1944	269
104. <u>Tabele</u> privind circulația bănească și puterea de cumpărare a leului în anii 1941-1944.	271
105. <u>Tabel</u> conținând evoluția salariilor nominale și a costului vieții (1939-1944)	272
106. <u>Tabel</u> conținând salariile, reținerile și salariul net primit de diferitele categorii de muncitori în august 1944	273
107. <u>Comunicate și dări de seamă</u> privind bombardamentele americane și engleze din 4-18 august 1944 asupra teritoriului României	274

108.	<u>Date statistice privind pierderile României în războiul antisovietic</u>	285
109.	<u>Manifestul: Către toți tinerii din Capitală, editat de "Uniunea tinerilor patrioți" în august 1944.</u>	287
110.	<u>Manifestul: La luptă cu hotărîre pentru salvarea patriei, editat de C.C. al P.C.R. în august 1944.</u>	288
111.	<u>Notă informativă întocmită de Chestura poliției Brașov, privitoare la pericolul ocupării țării de trupele germane (21 august 1944).</u>	292
112.	<u>Articolul: Cine sînt făuritorii actului istoric de la 23 August 1944, publicat în "România liberă" din 24 august 1945 în care este expusă poziția P.C.R. față de monarhie în timpul dictaturii antonesciene</u>	293
113.	<u>Articolul: Cum s-a pregătit actul de la 23 August 1944, publicat de Lucrețiu Pătrășcanu în "România liberă" din 23 august 1945</u>	294